

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 20. decembar 2021.godine
Br.ref.:RK 1919/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u
slučaju br. KI144/21

Podnosilac

Emin Cakiqi

**Ocena ustavnosti optužnice PP. II. br. 5422/19
Osnovnog tužilaštva u Prištini od 17. novembra 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Emin Cakiqi, sa prebivalištem u Glogovcu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava optužnicu [PP. II. br. 5422/19] od 17. novembra 2020. godine Osnovnog tužilaštva u Prištini (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti optužnice Osnovnog tužilaštva za koju se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom], 30 [Prava optuženog] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 10. avgusta 2021. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je primio zahtev podnosioca, koji je podneo preko pošte.
6. Dana 19. avgusta 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remziju Istrefi-Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Radomir Laban.
7. Dana 9. septembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da (i) popuni formular zahteva; (ii) naglasi konkretan akt ili odluku javnog organa koju osporava pred sudom; (iii) naglasi koja prava i slobode tvrdi da su mu povređene aktom koji osporava; i da (iv) u okviru razjašnjenja osporene odluke javnog organa dostavi i relevantne prateće dokumente zahteva, uključujući sve eventualne žalbe u vezi sa osporenom odlukom.
8. Dana 23. septembra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu: (i) popunjen formular zahteva; (ii) naglasio je da osporava optužnicu [PP. II. br. 5422/19] od 17. novembra 2020. godine Osnovnog tužilaštva; (iii) precizirao je prava i slobode zagarantovane Ustavom za koje navodi da su mu povređena gore navedenom optužnicom Osnovnog tužilaštva; i (iv) podneo je kopiju osporene optužnice Osnovnog tužilaštva, kao i druga dokumenta.
9. Dana 25. oktobra 2021. godine, Sud je poslao obaveštenje o registraciji zahteva Osnovnom tužilaštvu i tražio od njih da obaveste Sud u kojoj se fazi postupka nalazi predmet u vezi sa gore navedenom optužnicom koju je osporio podnosilac zahteva.

10. Dana 29. oktobra 2021. godine, Osnovno tužilaštvo je obavestilo Sud da se krivični postupak sprovodi u Osnovnom sudu u Prištini, Opšti departman, ogranak u Glogovcu. U prilog ovoj informaciji, Osnovno tužilaštvo je obavestilo da je u ovom sudu održano 5 (pet) ročišta prvog pretresa i da je ročište za drugi pretres zakazan za 22. novembar 2021. godine.
11. Dana 25. novembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 1. jula 2019. godine, Direkcija za urbanizam i zaštitu životne sredine, opština Glogovac, donela je rešenje [08-br. 360/01-37008], kojim je traženo da podnosilac zahteva napusti stan, upisan kao svojina ove opštine.

Upravni postupak

13. Neodređenog dana, protiv rešenja opštine Glogovac, podnosilac zahteva je uložio žalbu Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja (u daljem tekstu: Ministarstvo).
14. Dana 23. jula 2019. godine, Ministarstvo je donelo odluku [A-160/18], kojom je utvrdilo da nije predmetno nadležan da odlučuje o žalbi podnosioca zahteva.
15. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je Osnovnom sudu u Prištini, Departman za upravljanje, podneo tužbeni zahtev za poništaj odluke [A-160/18] od 23. jula 2019. godine Ministarstva.
16. Dana 24. novembra 2020. godine, Osnovni sud je presudom [A. br. 1423/19]: (i) usvojio, kao osnovan, tužbeni zahtev podnosioca; (ii) poništio odluku MSPP-a; i (iii) obavezao Ministarstvo da postupa „u skladu sa pravnim stavovima i primedbama datim u vezi sa postupkom ovog suda”.
17. Osnovni sud je utvrdio da se u ovom slučaju bavimo pitanjima u vezi sa uzurpacijom imovine i da je Katastarska agencija Kosova nadležna da odlučuje o ovom pitanju, te da shodno tome, Ministarstvo predmet u vezi sa ovim pitanjem treba da prosledi navedenoj Agenciji na razmatranje.
18. Dana 6. januara 2021. godine, Katastarska agencija Kosova je, nakon prosleđivanja predmeta od strane Ministarstva, odgovorila da je predmetno nadležan za odlučivanje ili upis svojine opštinski katastarski organ u Glogovcu.
19. Dana 8. januara 2021. godine, Direkcija za katastar, geodeziju i svojinu opštine Glogovac je na zahtev podnosioca za upis imovine od 23. decembra 2020. godine odgovorila da za upis stana, za koji tvrdi da je u njegovom vlasništvu, poslednje navedeni treba da dostavi pravni akt kojim dokazuje da je vlasnik ovog stana.

Zahtev podnosioca Instituciji Ombudsmana

20. Dana 3. decembra 2020. godine, podnosilac je podneo zahtev Instituciji Ombudsmana, navodeći povredu njegovih prava i sloboda od strane javnih organa. Kao rezultat ovog zahteva, 10. decembra 2020. godine, Institucija Ombudsmana je putem obaveštenja o prihvatljivosti obavestila podnosioca zahteva da je prihvatila njegov zahtev i registrovala ga u svoj registar i da će nastaviti da istražuje moguće navodne povrede koje tvrdi.

Osporeni krivični postupak

21. Dana 17. novembra 2020. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je podiglo optužnicu [PP II. br. 5422/19] protiv podnosioca zahteva i 6 (šest) drugih okrivljenih zbog sumnje da su izvršili krivično delo „Protivpravno zauzimanje nepokretne imovine“ iz člana 320, stav 1, Krivičnog zakonika 06/L-074 Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK). Prema ovoj optužnici, podnosilac zahteva je posebno optužen da je počev od 2010. godine neprekidno i nezakonito uzurpirao stan, nepokretnu imovinu na ime opštine Glogovac, i nastavio da isti koristi i nakon donošenja odluke ove opštine [08-br. 360/01-37008] od 1. jula 2019. godine za oslobađanje stana.
22. Dana 11. juna 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo prigovor Osnovnom sudu protiv optužnice koja je podignuta protiv njega.
23. Na osnovu informacija koje je dostavilo Osnovno tužilaštvo, proizilazi da su nakon podizanja optužnice u Osnovnom sudu u Prištini, ogranak u Glogovcu (u daljem tekstu: Osnovni sud), dana 11. decembra 2020. godine, 14. juna 2021. godine, 6. jula 2021. godine i 17. septembra 2021. godine održana prva ročišta, a ročište za drugi pretres je zakazano za 22. novembra 2021. godine. U prilog poslednje navedenom, Tužilaštvo je dostavilo zapisnik Osnovnog suda od 26. oktobra 2021. godine, kojim je drugo ročište zakazano da se odloži i odlučeno da se isto održi 22. novembra 2021. godine. Prema ovom zapisniku od 26. oktobra 2021. godine, proizilazi da je na ovom ročištu bio prisutan i podnosilac zahteva.
24. Prema dokumentaciji koju je podneo podnosilac zahteva, takođe proizilazi da je poslednje navedeni protiv tužilaštva, koje je podiglo osporenu optužnicu, pokrenuo disciplinski postupak.
25. Dana 8. marta i 28. jula 2021. godine, respektivno, Osnovno tužilaštvo je, dopisom [AD. br. 04/21], obavestilo podnosioca zahteva: *“Navodi koje ste podneli nisu predstavljali dovoljan i obrazložen osnov da se preporuči započinjanje disciplinskog postupka protiv predmetnog tužioca i da je optužnica podignuta na osnovu dokaza i nakon potvrđivanja dobro osnovane sumnje”*.
26. Na kraju, Osnovno tužilaštvo je istkalo sledeće: *“[...] Nakon okončanja faze podizanja optužnice i izjašnjavanja, počinje III faza odnosno vaza sudskog razmatranja (pretresa), gde sudija upravlja sudskim pretresom, stara se o svestranom i pravičnom razmatranju svakog dokaza jednog po jednog i u vezi*

sa drugim dokazima i na osnovu takve ocene da donese zaključak o tome da li je konkretna činjenica dokazana. Dakle, još jednom ponavljamo da je sada u diskreciji i slobodnom ubeđenju suda da oceni konačni epilog ovog pitanja”.

Navodi podnosioca

27. Podnosilac zahteva navodi da su mu optužnicom Osnovnog tužilaštva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 30. [Prava optuženog] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
28. U svom zahtevu, popunjenim i podnetim Sudu 23. septembra 2021. godine, podnosilac ističe da su mu povređana “[prava] da imam branioca i da iznesem svoju odbranu, jer nikada nisam pozvan od strane tužioca ili suda da se izjasnim o ovom krivičnom delu”.
29. Podnosilac zahteva precizira sledeće: “Stan je moj. Isti mi je dodelio SIZ opštine Glogovac, pošto sam tu živeo, a to najbolje zna direktor [I.N.]; međutim, dokumentacija je spaljena zajedno sa mojom kućom tokom rata”.
30. Na kraju, podnosilac zahteva traži sledeće od Suda: „[...] Želim da iskoristim svoje pravo na branioca i da budem zaštićen od optužnice i da se zaključi da je ista podignuta kršeći moja ustavna i zakonska prava”.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 24

[Jednakost pred zakonom]

1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.
2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.
3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.

Član 30

[Prava optuženog]

Svako ko je optužen za krivično delo uživa sledeća minimalna prava:

- (1) da se odmah, na jeziku koji razume, obavesti o prirodi i razlozima optužbe pokrenute protiv njega/nje;
- (2) da se obavesti o svojim pravima, na osnovu zakona;;
- (3) da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane;

(4) da dobije besplatnu pomoć prevodioca, ako ne govori ili ne razume jezik na kojem se sprovodi suđenje;

(5) pravo na branioca kojeg odabere, da slobodno komunicira sa istim i, ako nema dovoljno sredstava, ovu pomoć dobije besplatno;

(6) da se ne primorava da svedoči protiv sebe ili prizna krivicu.

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

Zakonik br. 04/L-123 o krivičnom postupku Kosova

Član 240

Krivični postupak pred sudom se vodi samo nakon podizanja optužnice

1. Po završetku istrage, ili ako državni tužilac smatra da informacije koje on ima u vezi sa krivičnim delom i izvršiocem pružaju dobro osnovanu sumnju da je okrivljeno lice izvršilo krivično delo ili krivična dela, postupak pred sudom može da bude vođen samo na osnovu optužnice koju podigne državni tužilac.

[...]

Član 242

Postupak za podnošenje optužnice

1. Optužnica se podnosi nadležnom sudu u onoliko primeraka koliko ima okrivljenih lica i njihovih branilaca i jedan primerak za sud. Državni tužilac takođe dostavlja sudu i sve spise sačinjene tokom istrage.

2. Sud će rasporediti sudiju pojedinca ili predsednika veća i veće na osnovu raspodele predmeta na objektivni i transparentan način. Ako je sprovedena posebna dokazna mogućnost, jedan od sudija veća dodeljuje se sudiji pojedincu ili predsedniku veća ili predsednik veća i sudija pretresnom veću.

3. Sudija pojedinac ili predsednik veća može po službenoj dužnosti utvrditi da li imaju nadležnost u predmetnoj stvari optužnice.

4. Sudija pojedinac ili predsednik veća odmah zakazuje prvo saslušanje koje mora da bude održano u roku od trideset (30) dana od podnošenja optužnice.

5. Ako se okrivljeni nalazi u sudskom pritvoru, prvo saslušanje se održava prvom prilikom, ali u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja optužnice.

6. Sudija pojedinac ili predsednik veća će obavestiti državnog tužilaca, okrivljena lica i advokate odbrane o vremenu i mestu održavanja prvog saslušanja.

Član 250

Zahtev za odbacivanje optužnice

1. Pre drugog saslušanja okrivljeni može da podnese zahtev za odbacivanje optužnice na sledećim osnovama:

- 1.1. radnja za koju se tereti nije krivično delo;*
- 1.2. postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost;*
- 1.3. nastupila je zastarelost ili je radnja obuhvaćena pomilovanjem ili postoje druge okolnosti koje zabranjuju krivično gonjenje; ili*
- 1.4. nema dovoljno dokaza koji podržavaju dobro osnovanu sumnju da je okrivljeni počinio krivično delo iz optužnice.*

[...]

Član 254

Drugo saslušanje i zakazivanje glavnog pretresa

1. Na drugom saslušanju prisutni su državni tužilac, okrivljeni ili više okrivljenih i branilac, izuzev ako sudija pojedinac ili predsednik pretresnog veća samo zahtevaju podnošenje predloga do datuma održavanja drugog saslušanja.

2. Tokom drugog saslušanja, sudija pojedinac ili predsednik veća osiguravaju ispunjenje obaveze branioca u vezi sa obelodanjivanjem dokaza shodno članu 256. ovog zakonika.

3. Tokom drugog saslušanja, sudija pojedinac ili predsednik veća razmatra svaki prigovor iz člana 249. ili zahtev iz člana 250. ovog zakonika. On može da traži od tužioca da odgovori usmeno tokom saslušanja ili u pisanoj formi, u skladu sa članovima 249. do 253. ovog zakonika.

4. Tokom drugog saslušanja, sudija pojedinac ili predsednik veća zakazuje saslušanje u skladu sa članom 255, ovog zakonika ako je to saslušanje potrebno.

5. Tokom drugog saslušanja, sudija pojedinac ili predsednik veća zakazuje glavni pretres, osim ako mora da donese rešenje o nerešenom prigovoru iz člana 249. ili zahtevu iz člana 250. ovog zakonika.

6. Ako tek mora da donese rešenje o nerešenom prigovoru iz člana 249. ili zahtevu iz člana 250, ovog zakonika sudija pojedinac ili predsednik veća donosi pismenu odluku sa obrazloženjem nerešenog zahteva posle drugog saslušanja. On ili ona će takođe zakazati glavni pretres pismenom naredbom koja se izdaje istovremeno sa navedenom pismenom odlukom ili odlukama.

Ocena prihvatljivosti zahteva

- 31. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
- 32. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

33. Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49
[Rokovi]

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...].

34. Sud se takođe poziva na pravilo 39, tačke (1) (b) Poslovnika, koje propisuje:

Pravilo 39
[Kriterijum o prihvatljivosti]

(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke; [...]

35. U početku, Sud podseća da je predmet ocene zahteva podnosioca optužnica [PP. II. br. 5422/19] Osnovnog tužilaštva od 17. novembra 2020. godine. Svi sprovedeni postupci u vezi sa upisom i utvrđivanjem svojine na stanu, a prikazani u delu pregleda činjeničnog stanja ovog rešenja, ne predstavljaju predmet ocene ovog zahteva, jer ih podnosilac zahteva nije izričito osporio.
36. Stoga, u pogledu ispunjenosti gore navedenih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da osporava akt javnog organa, odnosno

optužnicu [PP. II. br. 5422/19] Osnovnog tužilaštva u Prištini od 17. novembra 2020. godine.

37. Shodno tome, na osnovu činjenice da je osporeni akt od strane podnosioca zahteva optužnica [PP. II. br. 5422/19] od 17. novembra 2020. godine podignuta protiv njega zbog osnovane sumnje da je isti izvršio krivično delo „protivpravno zauzimanje nepokretne imovine“ iz člana 320, stav 1, KZRK-a, Sud će u nastavku razmatrati ispunjenje uslova iscrpljivanje pravnih sredstava.
38. U vezi sa osporenim aktom, odnosno optužnicom Osnovnog tužilaštva, podnosilac zahteva navodi povredu njegovih prava i sloboda zagarantovanih članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 30. [Prava optuženog] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava. Podnosilac zahteva posebno navodi da mu je povređeno pravo da „ima branioca“ i da u vezi sa podignutom optužnicom nije „*bio pozvan od strane tužioca ili suda da se izjasni o ovom delu*“.
39. Međutim, Sud primećuje da podnosilac u svom zahtevu nije obavestio Sud o postupku koji je sproveden nakon podizanja optužnice od strane Osnovnog tužilaštva. S tim u vezi, Osnovno tužilaštvo je u svom odgovoru na zahtev za informacijama koje je uputio Sud, obavestilo poslednje navedenog da se krivični postupak sprovodi u Osnovnom sudu u Prištini, Opšti departman, ogranak u Glogovcu. U prilog ovoj informaciji, Osnovno tužilaštvo je takođe obavestilo Sud da su u ovom sudu tokom 2020. i 2021. godine, odnosno 11. decembra 2020. godine, 14. juna 2021. godine, 6. jula 2021. godine i 17. septembra 2021. godine, održana prva ročišta a drugi glavni pretres je zakazan za 22. novembar 2021. godine. U vezi sa poslednje navedenim, Osnovno tužilaštvo je dostavilo i zapisnik [P. br. 332/2020] drugog ročišta Osnovnog suda od 26. oktobra 2021. godine, na kojem je odlučeno da se ročište odloži za 22. novembar 2021. godine. Prema ovom zapisniku od 26 oktobra 2021. godine, proizilazi da je i podnosilac zahteva bio prisutan na tom ročištu. Pored toga, Sud primećuje da je protiv osporene optužnice podnosilac zahteva uložio prigovor Osnovnom sudu.
40. Nakon gore navedene razrade, Sud, pozivajući se na zakonske odredbe, odnosno odredbe krivičnog postupka, primećuje da shodno članu 240. Zakonika 04/L-123 o krivičnom postupku Republike Kosovo (u daljem tekstu: ZKPRK) postupak podizanja optužnice počinje po okončanju istrage. Shodno tome, član 242. ZKPRK-a predviđa da se optužnica koju je podiglo tužilaštvo podnosi nadležnom sudu koji zakazuje prvo saslušanje u roku od 30 (trideset) dana od dana kada je tužilaštvo podiglo optužnicu. Nakon toga, u skladu sa članom 250. ZKPRK-a, utvrđuje se da nakon prvog ročišta i pre drugog saslušanja, okrivljeni imaju pravo da pokrenu postupak odbacivanja optužnice. Shodno odredbama ZKPRK-a, odnosno člana 254, po okončanju razmatranja zahteva za odbacivanje optužnice, a u slučaju kada su prigovori i žalbe okrivljenih za odbacivanje optužnice odbijeni, počinje glavni sudski postupak.
41. U smislu gore navedenog, Sud primećuje da je krivični postupak u drugoj fazi ispitivanja pred Osnovnim sudom. Shodno tome, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva svoje navode o povredi njegovih prava zagarantovanih Ustavom,

uključujući i pravo na branioca, zagarantovano članom 30. Ustava, može podneti i u krivičnom postupku koji se sprovodi u Osnovnom sudu. Dakle, sve dok je predmet u vezi sa osporenom optužnicom tužilaštva u toku i dok podnosilac zahteva ima na raspolaganju pravna sredstva pred redovnim sudovima da ospori povredu svoja prava zagarantovana Ustavom, na osnovu principa supsidijarnosti, Sud ne može da oceni i iznese svoj zaključak u vezi sa navodnim povredama.

42. Sud dosledno poštuje načeo supsidijarnosti, smatrajući da svi podnosioci zahteva treba da iscrpe sve proceduralne mogućnosti u postupcima pred redovnim sudovima kako bi sprečili povredu Ustava ili, ako postoji, otklonili takvu povredu osnovnog prava zagarantovanog Ustavom.
43. Kao što je Sud dosledno naglašavao kroz svoju sudsku praksu, svrha i opravdanje obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava ili pravilo iscrpljivanja je da se relevantnim organima, pre svega redovnim sudovima, pruži mogućnost da spreče ili isprave navodne povrede Ustava. Zasnovan je na pretpostavci sadržanoj u članu 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava i članu 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a da pravni poredak Republike Kosovo obezbedi delotvorno sredstvo za zaštitu osnovnih prava i sloboda zagarantovana Ustavom. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera mašinerije ustavne pravde (vidi, u ovom kontekstu, predmete ESLJP-a: *Selmouni protiv Francuske*, zahtev br. 25803/94, presuda od 28. jula 1999. godine, stav 74; vidi, takođe slučaj Suda: KI135/17, podnosilac zahteva: *Borče Petrovski*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2018. godine, stavovi 62-66 i reference koje su u njemu korišćene).
44. Konačno, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca preuranjen i treba da se odbije, kao neprihvatljiv, na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 49. Zakona i pravila 39 (1) (b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 49 Zakona i pravilima 39 (1) (b) i 59 (2) Poslovnika, na sednici održanoj 25. novembra 2021. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani